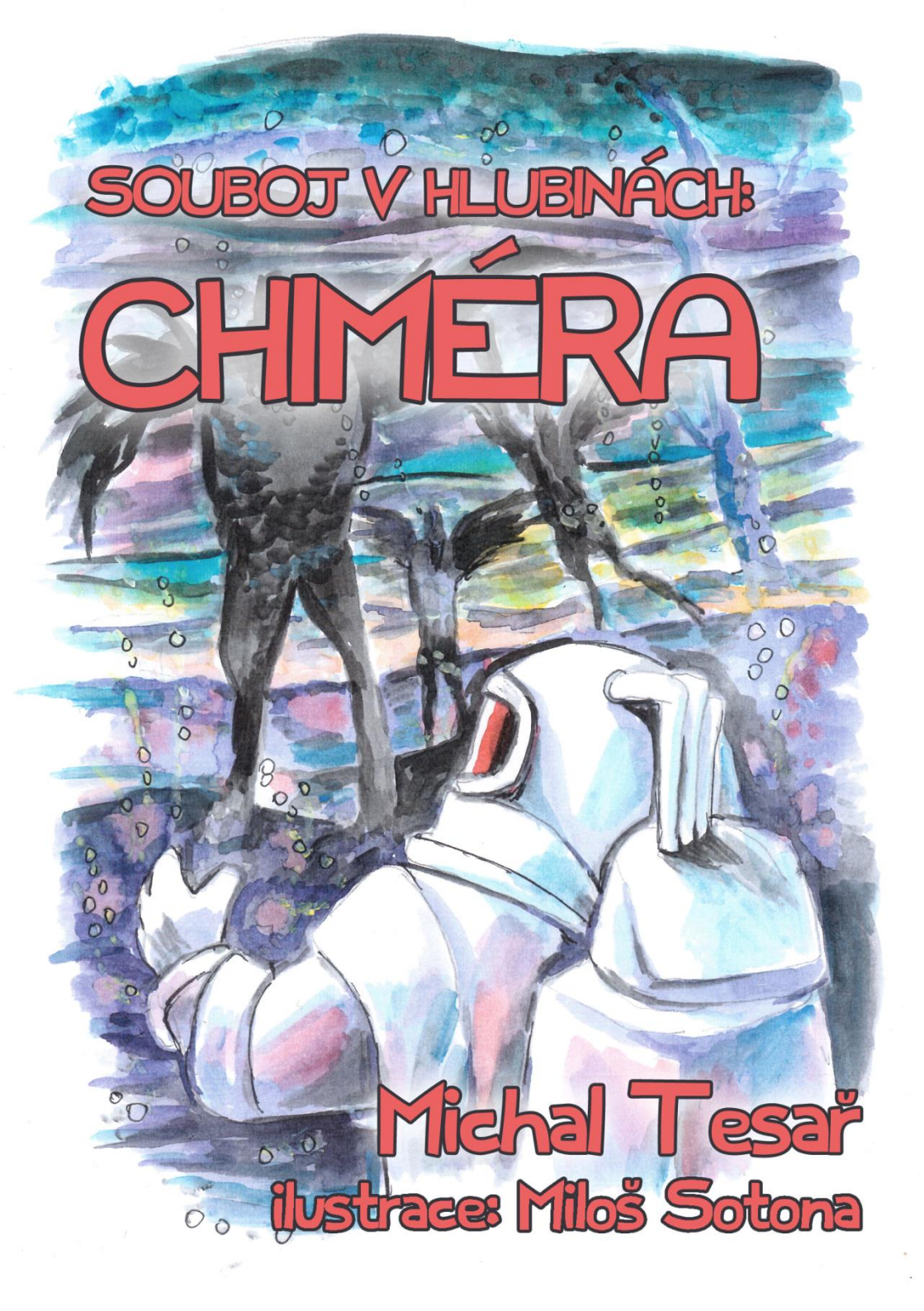

SOUBOT V HLUBINÁCH:

CHIMÉRA

Michal Tesař
ilustrace: Miloš Sotona

Michal Tesař

SOUBOJ V HLUBINÁCH:

≈ CHIMÉRA ≈

ilustrace: Miloš Sotona

Věnováno Evě, první dámě.

1. SÁZKA

„Říkám, že je to hloupost! Naprosto nereálná hloupost!“

„Ale klidně to může být pravda! A navíc, i kdyby to byla hloupost, nabízí to skvělou zábavu. Už více než dva roky ležíme na ostrově a tohle je možnost užít si trochu adrenalinu!“

„Já jsem pro. Myslím, že Ashton má pravdu. Jediné, co je potřeba udělat, je kontrola lodě a můžeme vyrazit!“

„Klidně, vy snílci. Ale beze mě!“

Tato poněkud nervózní rozmluva se odehrála 16. října roku 2017 v útulném domku Clifa Westwooda, mého přítele a jednoho z členů posádky ponorky *Eva*. Seděli jsme společně v pohodlných křeslech a bylo trochu znát, že více než dvouleté jednotvárné soužití na malém ostrůvku Clash dostává drobné trhlinky. Neznamená to ovšem, že bychom na sebe byli nevraživí, či si snad vytýkali chyby. Jenom jsem měl takový pocit. Proto jsem se rozhodl předložit přátelům návrh na cestu podmořskými divy, které mne stále fascinovaly. Říkal jsem si, že trocha dobrodružství by nám jediné prospěla a zároveň bych si splnil svůj tajný a trochu dětinský - to nepopírám - sen.

Proto mne zamrzelo, když Clif reagoval tak negativisticky. Ale v koutku duše jsem doufal, že tento můj nápad nakonec provedeme.

Když jsme se rozloučili a spolu s Alem odcházeli, řekl mi s přátelským poplácáním po zádech:

„Neboj, Ashi, až půjde *Eva* na vodu, bude Clif na palubě, za to ti ručím!“

Zavrtěl jsem zamítavě hlavou.

„Dobrá“, pokračoval Al, „vsad' me se o láhev whisky!“

Podal jsem příteli ruku na stvrzení sázky a odvětil:

„Ujednáno! Připrav si láhev! Dobrou noc!“

„Dobrou noc, Ashi! Nachystej led!“

S těmito slovy jsme se rozešli. Já zamířil ke svému domu, který stál ve stráni nad přístavem. Zastavil jsem u dveří a pohledem přelétl klidnou hladinu zátoky, vrata uzavírající vjezd do laguny, přístaviště s řadou pacholat a nakonec můj zrak padl na obrovskou halu, ze které vedly pozvolna se svažující koleje. Končily v temné vodě Pacifiku. Velké, masivní podvozky, které pojížděly po kolejnicích, nesly na svých bedrech naše jedinečné společné dílo. Ponorku, pokřtěnou jménem *Eva*. Tak jako ona byla kdysi první dámou na Zemi, tak naše loď byla první dámou mořských hlubin.

Posadil jsem se na zápraží a zalila mne příjemná vlna nostalgie. Před vnitřním zrakem se zvolna rozjízďel vlak vzpomínek.

Na začátku všeho bylo nabytí obrovského jmění jako dědictví po strýci v Jihoafrické republice. Tyto peníze – a jejich téměř nepřetržitý přísun – mi dovolily koupit Bohem zapomenutý kousek země uprostřed Tichého oceánu a zřídit na něm přístav pro podmořský člun. Postavení osady pro všechny pracovníky – svobodné lidi, kteří za mnou šli dobrovolně – byla samozřejmá povinnost. Koupě materiálu na stavbu, jeho doprava, to vše si vyžádalo nemalé finanční prostředky. Ale ty mi naštěstí nechyběly. Poté křest a první plavba, kde se objevil inženýr Strowinsky a takzvaný „*Problem U*“! Na kótě 122 u cípu Jižní Ameriky jsme málem přišli o život, vyvraždění obyvatel Clashe, poté Zakynthos a nukleárním výbuchem vyvolaná tsunami, jež ho zaplavila, Jacksonův tunel u Antarktidy, Dannyho doznání ke spolupráci se Strowinským, Atlantský hřbet a bájná pevnina, Dannyho smrt

v megabouři u Mexického zálivu, torpédování ponorky v deltě Amazonky a nakonec potopení *Agnethy*, loď, která nás přivedla na stopu inženýra Strowinskyho! Toho jsme poté zahnali na hranu Mariánského příkopu, kde také po zásazích torpédy skončil i se svojí ukradenou ponorkou *NWW*!

Bylo to neskutečné, nebezpečné, neuvěřitelné, ale skvělé! Skoro jsem si říkal, že by tyto vzpomínky vydaly na román! Cítil jsem slzy v očích! Sobecky jsem toužil po dalším podmořském dobrodružství, chtěl jsem znovu pod vodu a hledat, zkoumat, nalézat! Vždyť z podmořského světa je známa pouze a jen jedna jediná desetina! I vesmír, se svými nekonečnými hlubinami je lidem známější a bližší než to, co se děje padesát nebo sto metrů pod hladinou!

Musel jsem si ale také přiznat, že jsme se příliš nesnažili o další zviditelnění, nenabízeli jsme se vědeckým institucím či komerčním podnikům, a tak „*Problem U*“ a jeho hrdiny pokryl prach zapomnění. Dlužno dodat, že jsme asi ani velký zájem neměli a chtěli žít v klidu. Tedy alespoň doteď.

Nadechl jsem chladný, prosolený vzduch a otevřel dveře. Po chvíli už jsem seděl v pohodlném křesle u hřejivého krbu a listoval v hustě popsaném bloku, kam jsem trpělivě vypisoval podrobnosti z knih či internetu, porovnával, počítal, měřil, plánoval a hlavně snil.

Celý rok mi trvalo shromažďování všech dostupných podkladů pro naši novou plavbu. Hlavním podnětem mi bylo objevení Arabského tunelu při honbě za Strowinským, který si vybájl skvělý Jules Verne a poslal do něj bez váhání svůj *Nautilus* i s kapitánem Nemem na palubě.

Po osobním zjištění, že tato spojnice opravdu existuje a po nesčetných zvědavých mailech a dotazech na různé instituce i vědecké kapacity či inženýry a stavitele mi vycházelo jedno jediné. Jiný Francouz, Ferdinand de Lesseps – tvůrce a hlavní dozorce prací

na Suezském průplavu, který byl otevřen roku 1869 – tohle dozajista věděl, a proto velmi pospíchal s dokončením svého monstrózního díla. Strach o patent, výnosy z provozu průplavu a v neposlední řadě i určité obavy z Vernovy schopnosti predikce, to vše hnalo inženýra Lessepse kupředu.

Znamenalo to tedy pro mě, že ne všechna místa, která navštívili hrdinové *Podivuhodných cest* Julese Verna, jsou jen výplodem spisovatelovy fantazie.

Proto tedy ten hustě popsaný sešit, na jehož konci byl harmonogram a přesná poloha míst, která bych rád se svými přáteli navštívil. Při společném setkání jsem jim ukázal tento seznam:

1. *Lincolnův ostrov*
2. *korálový hřbitov v Indickém oceánu*
3. *Arabský tunel*
4. *zátoka Vigo*
5. *Atlantida*

Závěr naší rozmluvy již znáte. Clif byl rezolutně proti, neboť nevěřil v existenci něčeho takového. Má snaha ho přesvědčit přišla vniveč, leč Al byl jiného názoru. Dalo mi to určitou naději pokračovat v započaté práci a myslím, že bych měl vysvětlit, proč zrovna ta místa v seznamu. Samozřejmě to souvisí s mým oblíbeným spisovatelem. Pro méně znalé uvedu podrobnější obsah jednotlivých knih, ze kterých jsem čerpal inspiraci pro naši novou podmořskou pout'

Lincolnův ostrov, ztracený v Pacifiku, se stává útočištěm pro pětici vzdušných trosečníků – konkrétně inženýra Cyruse Smithe, novináře Gedeona Spiletta, námořníka Bonaventuru Pencroffa, jeho chráněnce Harberta Browna, černocho Naba, jenž byl inženýrovým

sluhou a psa Topa – kteří zde prožijí robinzonádu par excellence. Díky své vytrvalosti, houževnatosti a pílí postupně kolonizují ostrov. Tam, kde nepomáhá důvtip, síla ani příroda, zjevuje se náhle jakýsi „Duch ostrova“, který všem obyvatelům nezištně pomáhá. Upozorní je na trosečníka na ostrově Taboru, dokáže zneškodnit pirátskou loď, zahubí piráty, pustošící ostrov. Vyvrcholením knihy je pak setkání s oním neznámým, kterým se ukáže být kapitán Nemo, poslední z celé posádky *Nautilu*. Podmořský člun zde měl přirozené kotviště v jícnu vyhaslé sopky. Celý ostrov poté vyletí do povětří po ohromném výbuchu, když praskne tenká stěna, dělící mořskou vodu a žhavé sopečné jádro. Z celého ostrova po katastrofě zbude jen holé skalisko na 150°30' západní délky a 34°57' jižní šířky.

Zbylá čtyři místa se týkají románu *Dvacet tisíc mil pod mořem*. Toto dílo, spolu s výše zmíněným *Tajuplným ostrovem* a knihou *Děti kapitána Granta* tvoří trilogii, kterou volně propojují některé postavy.

V knize o nepřekonatelném *Nautilu* se setkáme s postavami profesora Pierra Aronnaxe, jeho sluhy Conseile, velrybáře Neda Landa, a hlavně kapitána Nema, který se rozhodl ukrýt do mořských hlubin před útlakem světa. Po pronásledování domnělého velekytovce narvala obrovského se zmínění tři trosečníci ocitnou na palubě ponorky po její srážce s fregatou *Abraham Lincoln*. Zde se po počáteční nevraživosti jejího velitele vůči vetřelcům otevrou před trojicí hlavních hrdinů všechny divy moří a oceánů. Dokonce se vydávají ve skafandrech do podmořského světa. Ponorka však neslouží jen jako pracoviště vědce, nýbrž i jako nástroj pomsty proti nenáviděným Angličanům. Při jedné tajemné srážce *Nautilu* s jinou lodí zde zemře námořník a je pochován do mokrého hrobu v Indickém oceánu, na korálovém hřbitově, přibližně na 105°

východní délky a 15° severní šířky. *Nautilus* poté pluje skrze Indický oceán, Arabským tunelem do Středozemního moře, odtud pokračuje přes zátoku Vigo přímo na jih, aby hlavní hrdinové stanuli na jižním pólu! Poté se ponorka vydává na sever do Sargasového moře, aby zde námořníci svedli tuhý boj s obřími chobotnicemi. Celá kniha vrcholí děsivým popisem zkázy anglické obrněné fregaty, která napadne *Nautilus* a následným útekem nedobrovolných zajatců ve víru malströmu. Po zachránění lofotskými rybáři a odplutí do Francie vydává profesor Aronnax cestovní deník o příhodách na palubě ponorky a osobě tajemného vládce mořských hlubin.

Tolik tedy motivace – i když trochu naivní a dětinská – pro naši novou cestu. Nezastírám, že jsem velký obdivovatel spisovatele Verna, jakož i jiných velkých mozků vědeckofantastické literatury. Jsem však přesvědčen, že právě Jules Verne nebyl jen oním romantickým snílkem a spisovatelem. Podle mého soudu musel o některých věcech a dějích vědět z vlastní zkušenosti. Samozřejmě, že se nepotápěl v Indickém oceánu či nestál na jižním pólu.

I když, kdo ví, jak vlastně tento muž s obrovskou představivostí vlastně žil? Je životní příběh bankovního úředníka jenom zástěrka pro okolí a ve skutečnosti to byl dobrodruh se vším všudy?

2. WILL

Ráno, sotva slunce posvětilo svými paprsky rodící se den a lehký větřík čechral koruny stromů na úpatí sopky Venus na našem ostrově, zaklepal kdosi na dveře mého domu. Trochu nevrle jsem se vyhrabal z postele a zavolal: „Dále!“

Ve dveřích stál Al a v ruce držel láhev. Usmál jsem se a gestem pozval přítele dál. Připravil jsem snídani a mezi sousty pravil:

„Jak vidím, Ale, nepochodil jsi. Já vím, Clif je tvrdá hlava, co si usmyslí, tak toho se jen tak nevzdá. Stejně pevné má i zásady! Nu, nevádí, mám nějaké kontakty ve vědeckých kruzích, myslím, že naše *Eva* bude vhodným pracovištěm pro nějaké kapacity. Napíšu jim hned po snídani a tu láhev můžeme vypít na zdraví všech na Clashi!“

„Počkej, počkej, Ashi! Ne tak rychle!“ zastavil mne Al.

„Proč? Aha, já jsem zapomněl na led, už jdu!“

„Počkej, příteli. To je právě ono. Vsadili jsme se o whisky, ale jak můžeš vidět, přinesl jsem koňak! Na důstojnou oslavu dokonalých gentlemanů!“ usmíval se Al.

Chvilku mi trvalo, než mi došla ona slova, která Al pronesl.

„Takže Clif souhlasí?!“ otázal jsem se s nadějí v hlase.

Místo odpovědi Al vstal a otevřel dveře. Do pokoje vešel Clif a v ruce svíral hrdlo pravé irské whisky. V očích mu žhnuly ohýnky a s radostí v hlase se zeptal:

„Máte tady, pánové, trochu ledu?“

Přiznám se, že když se přátelé zvedli z pohovky, jejich nejistý krok mne rozesmál. Avšak jenom do té doby, než jsem se pokusil vstát i já. Připadal jsem si jako na moři za bouře a taktak jsem zvládl dojít k posteli, na kterou se místo inženýra Ashtona McIntyra svalil jenom bezvládný žok z masa a kostí. Během chvíle jsem spal jako dřevo.

Nevím, jak dlouho trval můj spánek, ale poté, co jsem otevřel oči, bylo již slunce téměř schované za obzorem.

„Poměrně špatně strávený den, Ashi!“ vyhuboval jsem si v duchu.

Vyšel jsem před dům a přehlédl celou osadu pode mnou. Zastavil jsem pohledem na suchém doku naší ponorky. Skrže úzká okna se draly do večerního šera paprsky světla. Neváhal jsem ani vteřinu a svižným krokem scházel k přístavišti. Chladný vzduch mi pročistil hlavu, a když jsem otvíral dveře do hangáru, byla má mysl již zcela jasná. Scéna, která se zde odehrávala, mne velmi potěšila. Al a Clif prohlíželi trup ponorky a o něčem spolu diskutovali. Zavolał jsem tedy na ně:

„Jestli hledáte díry, tak to musíte do kuchyně pro cedník!“

Oba muži přišli až ke mně a Clif řekl:

„Myslím, že bude potřeba *Evu* důkladně prohlédnout, než se vydá na cestu. Také jsme s Alem vymysleli několik vylepšení, která budou jistě k užitku. Jestli chceš, promluvíme si o všem. Dáme si whisky a ...“

Rozhodil jsem rukama v zamítavém gestu:

„Vylepšení beru, whisky ne! Tedy dnes určitě ne!“

Al se uchechtł a zabručel cosi o alkoholu, který ničí mozkové buňky. Za chvíli už jsme všichni tři seděli před hangárem a Clif se rozhovořil:

„Tak tedy whisky ne, dobrá! Ale vážně, i já jsem se zabýval myšlenkami na novou podmořskou cestu, ale předběhlš' mne, Ashi. Nevěřím sice ve tvého Verna, ale budiž. Klidně popluji, kam jsi naplánoval. Jen mi bude líto, že uvidíte to, co já vám už tady na ostrově tvrdím. Totiž, že je to jenom výplod fantazie. Abych se však vrátil k vylepšení naší ponorky. Má první úvaha byla, že jsme pod vodou velmi nepohybliví. Ve skafandru to žádný sprint není a tak mne napadlo podvodní vozítko, řekl bych něco na způsob skútru. Je to velmi jednoduché. Vzduchová nádrž jako sedlo, akumulátory a trochu přítěže, dva lodní šrouby pro jízdu vpravo a vlevo, jednoduchá řídítka s ovladači motorů. Uložení by bylo v trupu a v případě potřeby budou k dispozici. Přístup z vnějšku, jako ke člunu. Připravím přesnou technickou dokumentaci a podle ní se skútry vyrobí v loděnici.“

„Skvělý nápad, Clife! Ty roky u *General Electric* přece jen nesou své ovoce!“ přitakal jsem nadšeně.

„Já bych přidal také jednu drobnost. Holografické znázornění okolí ponorky na základě sonarových a radarových odrazů. V podstatě uvidíme, co je právě kolem nás. Musím jen objednat potřebné díly a pak to doladíme se stávajícími systémy naší lodě,“ řekl Al.

Hleděl jsem na oba muže. Chvíli jsem přemítal, ale pak se rozhodl:

„Já sice nemám žádná technická vylepšení, myslím si však, že tři lidé by na delší cestě zvládali takovou loď, jakou je *Eva*, jen velmi obtížně. Danny je bohužel mrtev a my potřebujeme náhradu. Dovolil jsem si tedy – bez vás – pozvat na pohovor jednoho specialistu.“

Čekal jsem na reakci obou přátel. Al se nadechl k otázce, Clif ho však předešel:

„Kdo to je?“

„Jmenuje se William Thompson a před nedávnem odešel z ponorkového loďstva Spojených států.“

„Takže Will? A proč musel odejít?“ otázal se Al a já zachytil v jeho otázce trochu nedůvěry.

„Prý kvůli rozepřím s velitelem. Zítra přiletí na Clash, budete se ho moci sami zeptat.“

I Clif se zatvářil starostlivě.

„Je spolehlivý? Danny se zdál být v pohodě, ale málem jsme na to doplatili!“

Pokrčil jsem rameny.

„Zítra přiletí. Netuší zatím, jaké máte plány či úmysly. Ozval se jako první na moji výzvu. Ví jen, že sháníme lodního technika pro podvodní výzkum. Pokusil jsem se to podepřít uskupením jihoamerických univerzit.“

Al se zazubil a podotkl.

„Dám do mrazáku výrobek na led, ta whisky se bude hodit.“

Druhý den odpoledne nad Clashem zakroužil malý hydroplán a dosedl na hladinu nedaleko vrat do přístavu. Po krátkém telefonátu se vjezd otevřel a k molu připlulo bílomodré letadlo s výsostnými znaky Brazílie. Z kabiny vystoupil na břeh usměvavý urostlý muž s černým plnovousem a jiskrnými očima. Přišel až k nám na konec mola a příjemným hlasem se otázal:

„Pan Ashton McIntyre?“

Postoupil jsem k němu, podal ruku a opětoval otázkou:

„Ano, osobně. Pan William Thompson?“

Po mužově souhlasném přikývnutí jsem pokračoval:

„Velmi mne těší. Dovolte, abych vám představil mé přátele. Pánové Clif Westwood a Alex Hewitt.“

William podal oběma ruku a řekl:

„Vím, že jsem zde cizí, neznáte mě a ani já vás, ale podle všeho budete stateční, vytrvalí a silní lidé. Doufám, že k vám najdu cestu a přijmete mne do týmu. Jako malé zápisné jsem si dovolil malý dárek.“

S těmito slovy vytáhl z malého batůžku láhev Jacka Daniela. Clif se neudržel a vypukl v halasný smích. Will jen nechápavě zíral. Chtěl jsem ho ušetřit nepříjemné situace a řekl jsem:

„Je potřeba si hned na začátku vyjasnit několik věcí. Takže – jsme zvyklí se oslovovat křestním jménem, tykáme si a navzájem si důvěřujeme, ono na ponorce to ani jinak nelze. A tu věc s whisky ti vysvětlí Clif, že?“

Během chvilky z nás spadla strojenost a skončili jsme v družném rozhovoru, který Will ukončil slovy:

„Díky za vaše přijetí. Až se tu trochu zabydlím, zvu vás k sobě do domu na malý večírek!“

Clif s Alem novému obyvateli ostrova stiskli pravici a odešli. Já jsem Willovi pomohl se zavazadly, a jak jsme procházeli osadou, byl postupně představen celé kolonii. Slunce se již sklánělo k obzoru, když jsme se rozešli.

Nazítří ráno jsme se opět všichni setkali u suchého doku naší lodi. Hrdě jsem se postavil před Willa a řekl:

„Seznamte se! Toto je *Eva*, první dáma mořských hlubin!“

Otevřel jsem garážová vrata. Bylo to trochu teatrální, ale moc jsem se na tuto chvíli těšil. Will zdvihl obočí a překvapením hvízdal. Poté došel k trupu, zálibně ho pohladil a hangárem se nesla jeho slova:

„Jsi krasavice! Já jsem Will a budu o tebe pečovat, fešando!“